

Jerzy Jan Tarajkowski

1939–2025

Profesor Jerzy Jan Tarajkowski był związany z Wyższą Szkołą Handlową, a później Akademią Ekonomiczną, przekształconą w Uniwersytet Ekonomiczny, całe życie zawodowe. Był człowiekiem wielkiego formatu. Zamiłowany nauczyciel i ofiarny społecznik, jako naukowiec wniósł znaczący wkład w rozwój metod planowania rozwoju regionu wielkopolskiego.

Urodził się 27 grudnia 1939 roku w Rudzie Śląskiej. W 1940 roku przyjechał do Poznania. Już po wojnie ukończył I Liceum Ogólnokształcące im. K. Marcinkowskiego, zdając egzamin maturalny w trybie korespondencyjnym i równocześnie pracując jako robotnik w Fabryce Czekolady „Goplana”. W latach 1950–1964 studiował ekonomię na Wydziale Ogólno-Ekonomicznym w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu. Po ukończeniu studiów w 1964 roku rozpoczął pracę na stanowisku technika w Instytucie Gospodarki Regionalnej Wyższej Szkoły Ekonomicznej. W 1972 roku obronił pracę doktorską zatytułowaną *Analiza współzależności wzrostu produkcji przy pomocy funkcji Cobba-Douglasa na przykładzie przemysłu Wielkopolski*. W 1990 roku po pomyślnym ukończeniu przewodu habilitacyjnego na Wydziale Planowania i Zarządzania objął stanowisko docenta. Po kolejnych sześciu latach otrzymał stanowisko profesora nadzwyczajnego w Katedrze Polityki Gospodarczej i Planowania Rozwoju.

W czasie 46-letniej pracy na Uczelni koncentrował się na badaniach nad przestrzennym ujęciem wzrostu produkcji, metodologii prognozowania, metodach planowania oraz systemowych powiązaniach w planistycznych systemach wzrostu, a także zagadnieniach polityki ekonomicznej, analizie inflacji i rozwoju technologii.

W latach 1978–1979 odbył staż naukowy w Massachusetts Institute of Technology (MIT), gdzie prowadził badania pod kierunkiem prof. Jonathana Ecksteina jako stypendysta Fundacji Fulbrighta. Zaletą prac Profesora Tarajkowskiego było przekonanie o praktycznej użyteczności makromodeli, ukształtowane podczas pobytów w MIT, na Uniwersytecie Harwarda, Uniwersytecie w Tilburgu oraz w trakcie stażu w Wharton School Uniwersytetu Pensylwania w USA, który dotyczył węzłowych problemów z zakresu przestrzennych struktur gospodarczych. Dzięki umiejętności opracowania ogólnego modelu uczestniczył w realizacji Resortowego Programu Badawczo-Rozwo-

owego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów. Przygotowywał opracowania na zamówienie ONZ (1975), a także w SPURS-MIT Cambridge (1979).

Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego powierzano mu kolejne funkcje i obowiązki. W 1991 roku został oddelegowany z Uczelni do pracy w polskiej służbie dyplomatycznej, gdzie objął stanowisko Radcy Ambasady RP w Londynie ds. nauki i techniki, które zajmował do lipca 1993 roku. W szczególności MSZ powołało Profesora do kierowania zespołem ds. współpracy naukowej i technicznej. Bardzo dobra znajomość języka angielskiego oraz nienaganne manieri ułatwiły mu zacieśnienie kontaktów, którymi zjednywał Polsce sympatyków. Ceniony był za pomoc w organizacji oficjalnych delegacji naukowców brytyjskich do Polski. Profesor troszczył się o zwiększenie liczby wyjazdów nauczycieli języka angielskiego do Polski, współpracując z fundacją Teachers for Poland. Opiekował się studentami polskimi przebywającymi na różnych stypendiach w Londynie. Za tę działalność był wysoko oceniany przez władze państwa.

W 1993 roku został kierownikiem studiów MBA, organizowanych wspólnie przez Akademię Ekonomiczną w Poznaniu i Georgia State University w Atlancie w USA. W ramach tej współpracy, będąc z wizytą w Atlancie, w University of Florida wygłosił dla studentów referat *Macroeconomic process of development under the conditions of permanent inflation – Polish case*. Zwieńczeniem aktywności organizatorskich Profesora było objęcie funkcji kierownika Katedry Polityki Gospodarczej i Samorządowej, którą sprawował w latach 2008–2010.

W latach 1998–1999 oraz 2002–2006 był wiceprzewodniczącym Komisji Uczelnianej NSZZ „Solidarność”, natomiast w latach 1999–2002 przewodniczył Komisji Uczelnianej w zastępstwie chorej przewodniczącej – prof. Ewy Bittner. W 2000 roku przyczynił się do zakupu sztandaru dla tej organizacji jako główny fundator oraz do powstania Funduszu Pomocy Dzieciom Biednym i Upośledzonym, wspierającego dożywianie dzieci w szkołach i zakup leków dla hospicjum. Działał społecznie także poza Uczelnią, angażując się w prace stowarzyszenia „Solidarność z bezrobotnymi” w 2003 roku. Współredagował biuletyn Stowarzyszenia Absolwentów AE – „Absolwenci AE”. Do 2010 roku, kiedy przeszedł na zasłużoną emeryturę, wydano 21 numerów biuletynu, dostarczających absolwentom najciekawsze informacje z życia Uczelni.

Od 1966 roku był związany z Towarzystwem Ekonomicznym i Towarzystwem Cybernetycznym, a od 1967 roku z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym (PTE). W latach 1975–1977 pracował dla Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. Od 1979 roku był członkiem MIT Alumni Association i Polskiego Stowarzyszenia Stypendystów Fulbrighta. W roku 1988 realizował wspólnie z poznańskim oddziałem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego dwa cykle wykładów dla kadry planistycznej. Z dużym zaangażowaniem pełnił funkcję sekretarza sekcji ekonomiki regionu PTE. Był też członkiem Komisji Nauk Ekonomicznych Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Za swoją aktywność społeczną był wielokrotnie nagradzany. Otrzymał Odznakę Honorową za Zasługi dla Rozwoju Województwa Poznańskiego (1975), Złoty Krzyż Zasługi (1989), Medal Komisji Edukacji Narodowej (2000), nagrodę rektora Akademii Ekonomicznej w Poznaniu (2007).

W kontaktach był niezwykle prosty, skromny i wielce życzliwy – jako wychowawca, przełożony i przyjaciel. Wobec studentów, doktorantów i współpracowników był zawsze uprzejmy, taktowny i wspierający. Swoją postawą i poglądami, także dotyczącymi gospodarki Unii Europejskiej i unii monetarnej, uczył, w jaki sposób wyrażać krytykę. Pozostawił po sobie obraz człowieka uważnego na potrzeby innych. Taki zapisał się w pamięci tych, którzy go bliżej znali.

Profesor Jerzy Tarajkowski zmarł 17 stycznia 2025 roku. Został pochowany na Cmentarzu Miłostowo w Poznaniu.

Agnieszka Ziomek